

Na osnovu člana 21 stav 2 Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Službeni list CG“, broj 77/08), Vlada Crne Gore na sjednici od _____ 2023. godine, donijela je

**ODLUKU O OBJAVLJIVANJU
SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I SAVJETA MINISTARA REPUBLIKE
ALBANIJE O OTVARANJU ZAJEDNIČKOG GRANIČNOG PRELAZA
SVETI NIKOLA – PULJAJ
ZA MEĐUNARODNI DRUMSKI PUTNIČKI SAOBRAĆAJ I VRŠENJU ZAJEDNIČKE
GRANIČNE KONTROLE**

Član 1

Objavljuje se Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Sveti Nikola – Puljaj za međunarodni drumski putnički saobraćaj i vršenju zajedničke granične kontrole, potpisan u Podgorici, 27. februara 2023. godine, u originalu na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ove odluke, u originalu na crnogoskom i engleskom jeziku glasi:

S P O R A Z U M

između

Vlade Crne Gore

i

Savjeta ministara Republike Albanije

**o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Sveti Nikola – Puljaj za međunarodni
drumski putnički saobraćaj i vršenju zajedničke granične kontrole**

Vlada Crne Gore i Savjet ministara Republike Albanije (u daljem tekstu: strane potpisnice),

POLAZEĆI od prijateljskih i dobrosusjedskih odnosa i saradnje između dvije države i primjene člana 14 Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o međunarodnoj policijskoj saradnji,

IMAJUĆI U VIDU realne mogućnosti za dalje jačanje i unapređenje uzajamno korisne i ravnopravne dugoročne saradnje između dvije države, kao i njihovu želju da stvore najpogodnije uslove za razvoj takve saradnje,

PRIMJENJUJUĆI odluke o poboljšanju regionalne i evropske saobraćajne infrastrukture, kao i zakonodavstvo i standarde Evropske unije, Uredbu (EU) 2016/399 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 9. marta 2016. godine o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje lica preko granica (Zakonik o šengenskim granicama), u dijelu koji se odnosi na granične prelaze i kontrolu prelaska državne granice,

U ŽELJI da pojednostave i olakšaju procedure i mjere u vezi sa graničnom kontrolom i upravljanje međunarodnim saobraćajem između dvije države,

SPORAZUMJELE su se o sljedećem:

Član 1 **Definicije**

Za potrebe ovog Sporazuma:

- 1) „zajednički granični prelaz”, u daljem tekstu „ZGP”, je granični prelaz na kome granične službe strana potpisnica vrše granične provjere i carinsku kontrolu.
- 2) „granična kontrola” je provjera lica i putnih isprava, transportnih sredstava i objekata na graničnom prelazu u određeno radno vrijeme, vezano za namjeravani prelazak državne granice, odnosno neposredno nakon prelaska državne granice, kao i druge vrste kontrole lica, robe, usluga, prevoznih sredstava, koji se prenose preko državne granice i predviđeni su nacionalnim zakonima strana potpisnica.
- 3) „carinska kontrola” je kontrola graničnog saobraćaja između strana potpisnica, koja podrazumijeva primjenu svih drugih zakona i propisa strana potpisnica, koji se primenjuju za prelazak državne granice putnika, kao i za uvoz, izvoz i tranzit roba, kontrolu tereta, prevoznih sredstava, putničkog prtljaga i druge robe koju putnici posjeduju ili nose sa sobom, uključujući promet dragocjenosti i fizički prenosivih instrumenata plaćanja.
- 4) „država ulaska” označava stranu potpisnicu koja vrši carinsku i graničnu kontrolu na ulasku.
- 5) „država izlaska” označava stranu potpisnicu koja vrši carinsku i graničnu kontrolu na izlasku.
- 6) „područje zajedničkog graničnog prelaza”, u daljem tekstu „PZGP”, označava određeno područje, obezbijeđeno u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom strana potpisnica, gdje su službenici obiju strana potpisnica ovlašćeni da vrše carinske i granične kontrole, u skladu sa svojim nadležnostima.
- 7) „osoblje/zapošljeni” su lica koja obavljaju poslove u oblastima carinskih i graničnih kontrola, kao i lica odgovorna za nadzor ovlašćenih službi od strana potpisnica, kao što slijedi:
 - a. Za Crnu Goru: policijski službenici Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova – Sektor granične policije, službenici Ministarstva finansija – Uprave prihoda i carina i službenici Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.
 - b. Za Republiku Albaniju: službenici Državne policije, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Albanije, službenici Ministarstva finansija Republike Albanije – Uprave carina i službenici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Nacionalne uprave za kontrolu hrane;

- 8) „roba” označava robu, transportna sredstva i materijalna dobra koja kontrolišu carinski službenici.
- 9) „kontrola na jednom mjestu” označava carinsku kontrolu i graničnu kontrolu koju vrše službenici strana potpisnica na jednom mjestu, u isto vrijeme, gdje se sprovode sve procedure.
- 10) „država domaćin” označava Republiku Albaniju, na čijoj teritoriji ovlašćene službe susjedne države vrše carinsku i graničnu kontrolu.
- 11) „susjedna država” je Crna Gora, čije ovlašćene službe vrše carinske i granične kontrole na teritoriji države domaćina.

Član 2

Predmet Sporazuma

1. Predmet ovog Sporazuma je otvaranje Zajedničkog graničnog prelaza Sveti Nikola- Puljaj i obavljanje poslova zajedničke granične kontrole.
2. Zajednički granični prelaz funkcionisaće 24 sata dnevno za međunarodni putnički saobraćaj.

Član 3

Lokacija zajedničkog graničnog prelaza

Lokacija Zajedničkog graničnog prelaza je na teritoriji Republike Albanije.

Član 4

Važeći zakon

1. U vezi sa carinskim i graničnim kontrolama koje se sprovode na ZGP-u, strane potpisnice primjenice svoje nacionalno zakonodavstvo. Kršenje ovih odredbi na ZGP-u će imati iste pravne posljedice kao da su nastale na teritoriji susjedne države.
2. Službene dužnosti koje će vršiti službenici susjedne države na ZGP-u, obavljace se u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonodavstvom susjedne države i smatraće se da su izvršene na teritoriji te države.
3. Kad službenici bilo koje strane potpisnice preduzmu mjere u skladu sa stavom 2 ovog člana, službeno lice države domaćina će odmah biti obavješteno i obezbjediće podršku, ukoliko je to potrebno.
4. Nacionalno zakonodavstvo države domaćina u vezi sa strancima i azilom, ne odnose se na ovaj Sporazum.

Član 5

Granične i carinske kontrole na ulazu-izlazu

1. Državljeni, vozila i roba, koji ulaze i/ili izlaze sa teritorije država strana potpisnica, podliježu provjerama od strane odgovarajućih nadležnih službi, na mjestima određenim za tu svrhu, samo

jednom, na osnovu principa „jedno zaustavljanje jedna kontrola”, na ulazu i izlazu jedan za drugim, po nacionalnim zakonima svake države potpisnice i u skladu sa ovim Sporazumom.

2. Nakon pokretanja postupka carinske kontrole i granične provjere na ulazu, zapošljeni/službenici države izlaza više nijesu ovlašćeni da vrše radnje u vezi sa prelaskom granice. Međutim, ako nakon pokretanja postupka carinske kontrole i granične provjere na ulazu postoje sumnje u vezi sa krivičnim djelima, ili ako se utvrdi da se lice koje treba biti lišeno slobode nalazi na području (PZGP), ovlašćena su službena lica države izlaza da ponove postupke granične provjere, nakon što unaprijed obavijeste državne službenike države ulaza.

3. Uz obostranu saglasnost, u slučajevima nepredviđenih i vanrednih okolnosti, kada postoji rizik po javnu bezbjednost, strane potpisnice se mogu dogovoriti da odustanu od principa jednog zaustavljanja - jedne kontrole i preduzimaju redovne provjere.

4. Lica kojim nije dozvoljen ulaz od strane službenika/zapošljenih države ulaska, ne može se zabraniti povratak u zemlju porijekla/izlaska.

5. Robi, čiji su uvoz zabranila službena lica države ulaska biće dozvoljeno da se vrati u državu izlaska.

6. Prihodi prikupljeni od susjednih državnih službenika u vidu službenih taksi, za potrebe postupaka prelaska granice na teritoriji države, vraćaju se u svoju državu i ne podliježu propisima o izvozu. Novac i hartije od vrednosti koje su oduzela službena lica svake strane potpisnice tokom carinske kontrole, kao i zaplijenjena roba, tretira se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom svake strane potpisnice i ne podliježu pravilima izvoza.

7. Tokom sprovođenja mjera navedenih u stavovima 4-6, strane potpisnice obavještavaju i pomažu jedni druge.

Član 6

Lične isprave, uniforme i oružje

1. Zapošljeni u susjednoj državi, tokom radnog vremena na PZGP-u, nosiće službenu legitimaciju, čime se zapošljenom daje pravo da uđe na PZGP, da radi na njemu i vraća se u susjednu državu. Međutim, to ne sprečava policijske službenike države domaćina da odbiju ulazak na PZGP određenim službenicima susjedne države. Ukoliko je državnom službeniku susjedne države odbijen ulazak u zemlju domaćina, nadležni organi će obavijestiti bez odlaganja nadležne organe susjedne države o odbijanju ulaza.

2. Zapošljeni službenici strana potpisnica nosiće službenu uniformu dok su prisutni na PZGP-u. U izuzetnim slučajevima i po saglasnosti nadležnih organa, službenici mogu da nose civilnu odjeću, sa policijskim/carinskim obilježjima vidljivim sa prednje i zadnje strane odjeće ili nose vidljivo službenu legitimaciju.

3. Strane potpisnice će jedna drugu obavijestiti o promjenama koje mogu nastati u vezi sa prethodnim stavom 2.

4. Službenici susjedne države nose samo kratko službeno oružje, ukoliko su na taj način ovlašćeni nacionalnim zakonodavstvom. Pored toga, policijski službenici dok su na dužnosti na PZGP-u, mogu nositi lisice, gumene palice i sprej suzavca.

Član 7

Upotreba sile

1. Sila, uključujući i vatreno oružje, može se koristiti samo u slučajevima nužne samoodbrane i krajnje nužde, zasnovane na nacionalnom zakonodavstvu.
2. Upotreba sile mora biti u skladu sa opasnošću i ne smije preći granice neophodne u konkretnoj situaciji.
3. Službena lica susjedne države imaju pravo da upotrijebe fizičku silu u cilju izolacije lica koja remete red na PZGP-u.
4. Ovlašćeni službenici države domaćina biće obaviješteni o mjerama iz stava 3 ovog člana, bez odlaganja, i u slučajevima kada je to potrebno, pružiće podršku.

Član 8

Zaštita zapošljenih

1. Zapošljeni strana potpisnica uživaju isti nivo zaštite prilikom obavljanja svojih poslova na PZGP-u.
2. O zahtjevima za naknadu štete prouzrokovane od strane zapošljenih u državi domaćina, u smislu sprovođenja zakona na PZGP-u, nadležni su sudovi susjedne države. Ovi zahtjevi se procjenjuju na osnovu zakona susjedne države.
3. U slučaju disciplinskog prekršaja, zapošljeni podliježu disciplinskom postupku u skladu sa zakonom strana potpisnica.

Član 9

Obaveze i potraživanja

Ako službeno lice susjedne države izgubi život ili bude povrijeđeno u državi domaćina, tokom vršenja službene dužnosti, ili ako pretrpi štetu prouzrokovanu stvarima/predmetima koje nosi, potraživanja se u vezi sa tim nadoknađuju u skladu sa zakonom susjedne države.

Član 10

Službene prostorije

1. Država domaćin, tokom izgradnje objekta ZGP-a, preuzima obavezu obezbijedenja prostorija neophodnih za funkcionisanje službenika susjedne države, za vršenje službenih poslova.
2. Službene prostorije koje strane potpisnice koriste za graničnu i carinsku kontrolu obilježene su službenim oznakama i državnim simbolima u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom strana potpisnica.

Član 11

Održavanje službenih prostorija

Troškove održavanja zajedničkih službenih prostorija ZGP-a, odobriće ZEK i biće podjednako podijeljeni između strana potpisnica.

Član 12

Telekomunikaciona i druga oprema

1. Država domaćin se obavezuje da odobri postavljanje telekomunikacione infrastrukture neophodne za vršenje neophodnih telekomunikacionih i informacionih usluga.
2. Država domaćin se obavezuje da omogući instaliranje, implementaciju, puštanje u rad i održavanje telekomunikacionih i informacionih sistema, opreme i uređaja, uključujući i video nadzor i drugu elektronsku opremu potrebnu samo za carinsku i graničnu kontrolu.
3. Rad telekomunikacionih i informacionih sistema i korišćenje frekvencija biće u skladu sa propisima strana potpisnica.
4. Nadležni organi strana potpisnica na PZGP-u će koristiti frekvenciju, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom strana potpisnica.
5. Strane potpisnice su dužne da obezbijede poseban prostor za skladištenje telekomunikacionih i informacionih sistema po potrebi.

Član 13

Oprema i objekti za službenu upotrebu

1. Objekte i opremu za službenu upotrebu na PZGP-u, od strane službenika susjedne države, će koristiti i transportovati bez carine ili drugih ograničenja ili poreza. Isto se primjenjuje za službena i privatna vozila koja službenici koriste u obavljanju svojih dužnosti.
2. Službena oprema strana potpisnica, neophodna za obavljanje zadataka u vezi sa graničnom provjerom na PZGP-u, može se instalirati i koristiti od strane njihovih službenika.
3. Službeni psi obiju ugovornih strana smatraće se službenom opremom i koristiće se u skladu sa stavom 2 ovog člana.
4. Za bilo koju vrstu promjene koja se može desiti u vezi sa stavovima 1 i 2, strane potpisnice će se obavijestiti blagovremeno, preko svojih službenika na PZGP-u.
5. Država domaćin će, pored oslobađanja od plaćanja obaveza, dozvoliti postavljanje, izmještanje, održavanje i korišćenje telekomunikacione opreme, koja se koristi isključivo za rad u službenim prostorijama određenim za graničnu kontrolu za zaposljene susjedne strane. Takođe, omogućiće i povezivanje ovih uređaja sa odgovarajućim uređajima susjedne strane. Korišćenje takvih uređaja smatraće se unutrašnjim saobraćajem strane potpisnice.
6. Pisma, službene prepiske, dokumenta i druga sredstva koja sadrže korišćene podatke zaposljenih strana potpisnica, prilikom obavljanja svojih dužnosti na PZGP-u, kao i službena pošta i službena oprema neće biti provjeravana ili oduzeta od strane službenika druge strane.

Član 14

Zajednička ekspertska komisija

1. U cilju praćenja sprovođenja odredbi ovog Sporazuma, strane će uspostaviti Zajedničku ekspertsku komisiju (u daljem tekstu ZEK). Zadaci i poslovi ZEK-a se uređuju Poslovníkom o radu. Poslovník o radu će biti usvojen na prvom sastanku ZEK-a, koji se održava u roku od 60 dana od dana početka sprovođenja ovog Sporazuma. O imenovanju svojih predsjednika ZEK-a, strane će biti obaviještene diplomatskim putem, razmjennom nota o njihovoj ekspertskoj komisiji i predsjednici komisija će biti obaviješteni o sastavu članova zajedničke komisije i njihovim predstavnicima.
2. ZEK će se sastojati od po 5 (pet) stalnih predstavnika strana potpisnica.

3. ZEK se sastaje redovno svakih šest mjeseci. ZEK se može sastati u bilo koje vrijeme, u slučaju zahtjeva bilo koje od strana potpisnica.

4. Za potrebe ovog Sporazuma, ZEK ima obavezu da uskladi rad nadležnih službi za uređenje prostornih, tehničkih i drugih pitanja, u vezi sa zajedničkim graničnim prelazom, kao što slijedi:

- prati i analizira frekvenciju saobraćajnih tokova i predlaže mjere i aktivnosti za brži promet ljudi i robe;

- prati i analizira rad nadležnih graničnih službi i predlaže mjere za poboljšanje rada zajedničkih kontrola;

– obavlja i druge poslove koji se neposredno odnose na zajedničke kontrole.

Član 15

Izvršni akti i aneksi

1. U skladu sa ovim Sporazumom i uzimajući u obzir preporuke ZEK-a, strane potpisnice su saglasne da potpišu neophodne protokole za implementaciju ovog Sporazuma između relevantnih institucija.

2. Protokoli definišu djelokrug koji se odnosi na rad ZGP-a, kao i mjesto i način na koji će se vršiti zajedničke kontrole.

Član 16

Rješavanje sporova

1. Sporove u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma rješavaju ZEK/nadležni organi strana potpisnica.

2. U slučaju da, u roku od tri mjeseca, ZEK ne može da pronađe rješenje koje prihvataju strane potpisnice, sporovi će se rješavati međusobnim razgovorima putem diplomatskih kanala.

Član 17

Odredbe obustave

Iz razloga nacionalne bezbjednosti ili zaštite javnog interesa, svaka od strana potpisnica, može privremeno obustaviti sprovođenje Sporazuma ili bilo koje njegove odredbe, u zavisnosti od okolnosti koje iziskuju takvu odluku na njihovoj teritoriji. Druga strana potpisnica se odmah obavještava, pisanim putem.

Član 18

Završne odredbe

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan prijema posljednjeg pisanog obavještenja kojim se strane potpisnice međusobno obavještavaju, diplomatskim putem, da su završene unutrašnje pravne procedure.

2. Ovaj Sporazum je potpisan na neodređeno vrijeme. Svaka strana potpisnica može da otkáže primjenu Sporazuma u bilo koje vreme, pisanim obavještenjem, diplomatskim putem. U tom slučaju, Sporazum prestaje da važi šest mjeseci nakon prijema obavještenja od druge strane.

3. Ovaj Sporazum može biti izmenjen uz pisanu saglasnost strana potpisnica. Izmjene ovoga Sporazuma stupaju na snagu u skladu sa stavom 1 ovog člana.

4. Potpisano u Podgorici, dana 27. februara 2023. godine, u dva originalna primjerka, na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

U slučaju bilo kakvog neslaganja u tumačenju ovog Sporazuma, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Vladu Crne Gore
dr Dritan Abazović, s.r.

Za Savjet Ministara Republike Albanije
Edi Rama, s.r.

AGREEMENT

between
the Government of Montenegro
and

the Council of Ministers of the Republic of Albania

on the opening of the joint border crossing point Sveti Nikola - Pulaj for international road passenger traffic and performing of joint border control

The Government of Montenegro and the Council of Ministers of the Republic of Albania (hereinafter: the Signatory parties),

STARTING FROM the friendly and good-neighborly relations and cooperation between the two countries and the application of Article 14 of the Agreement between the Government of Montenegro and the Council of Ministers of the Republic of Albania on international police cooperation,

BEARING IN MIND the real possibilities for further strengthening and improvement of mutually beneficial and equal long-term cooperation between the two countries, as well as their desire to create the most favorable conditions for the development of such cooperation,

APPLYING the decisions on improving regional and European transport infrastructure, as well as legislation and standards of the European Union, Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council of March 9, 2016 on the Union Code on the rules governing the movement of persons across borders (the Code on Schengen borders), in the part that refers to border crossing points and state border crossing control,

WISHING to simplify and facilitate the procedures and measures related to border control and management of international traffic between the two countries,

AGREED as follows:

Article 1 **Definitions**

For the purposes of this Agreement:

12) "Joint border crossing point ", hereinafter referred to as "JBCP", is a border crossing point where the border services of the Signatory parties perform border checks and customs control.

13) "Border control" is the checking of persons and travel documents, means of transport and facilities at the border crossing point during certain working hours, related to the intended crossing of the state border, i.e. immediately after crossing the state border, as well as other types of control of persons, goods, services, means of transport, which are transferred across national borders and are provided for by the national laws of the Signatory parties.

14) "Customs control" is the control of border traffic between the Signatory parties, which implies the application of all other laws and regulations of the Signatory parties, which are applied for crossing the state border of passengers, as well as for the import, export and transit of goods, control of cargo, means of transport, passenger luggage and other goods that passengers own or carry with them, including the circulation of valuables and physical transferable payment instruments.

15) "The country of entry" is the Signatory party that carries out customs and border control on entry.

16) "The country of exit" is the Signatory party that carries out customs and border control on the exit.

17) "Joint border crossing area", hereinafter referred to as "JBCA", is a certain area, secured in accordance with the national legislation of the Signatory parties, where officials of both parties are authorized to perform customs and border controls, in accordance with their competences.

18) "Personnel/Employees" are persons who perform duties in the areas of customs and border controls, as well as persons responsible for the supervision of authorized services from the Signatory parties, as follows:

a. For Montenegro: police officers of the Police Directorate of the Ministry of the Interior - Border Police Sector, officers of the Ministry of Finance - Revenue and Customs Administration and officers of the Directorate for Food Safety, Veterinary and Phytosanitary Affairs.

b. For the Republic of Albania: officers of the State Police, Ministry of Internal Affairs of the Republic of Albania, officers of the Ministry of Finance of the Republic of Albania - Customs Administration and officers of the Ministry of Agriculture and Rural Development, National Food Control Authority;

19) "Goods" are goods, means of transport and tangible goods controlled by customs officers.

20) "One-stop control" is customs control and border control performed by the officials of the Signatory parties in one place, at the same time, where all procedures are carried out.

21) "Host country" is the Republic of Albania, on whose territory the authorized services of neighboring countries perform customs and border control.

22) "The neighboring country" is Montenegro, whose authorized services perform customs and border controls on the territory of the host country.

Article 2
Subject of the Agreement

1. The subject of this Agreement is the opening of the Joint Border Crossing Point Sveti Nikola-Pulaj and the performance of joint border control operations.
2. The joint border crossing point shall function 24 hours a day for international passenger traffic.

Article 3
Location of the joint border crossing point

The location of the Joint Border Crossing Point is on the territory of the Republic of Albania.

Article 4
Applicable law

1. In connection with the customs and border controls that are carried out at the JBCP, the Signatory parties shall apply their national legislation. Violation of these provisions on the JBCP shall have the same legal consequences as if they had occurred on the territory of a neighboring country.
2. The official duties that shall be performed by the officials of the neighboring country at the JBCP shall be performed in accordance with the relevant national legislation of the neighboring country and shall be considered to have been performed on the territory of that country.
3. When the officials of any Signatory party take measures in accordance with paragraph 2 of this Article, the official of the host country shall be notified immediately and shall provide support, if necessary.
4. The national legislation of the host country regarding foreigners and asylum shall not apply to this Agreement.

Article 5
Border and customs controls at entry-exit

1. Citizens, vehicles and goods, entering and/or leaving the territory of the Signatory parties, shall be subject to checks by the respective competent services, at the places designated for that purpose, only once, based on the principle of "one stop one control", at the entry and exit one after the other, according to the national laws of each Signatory party and in accordance with this Agreement.
2. After the initiation of customs control and border checks at the entrance, employees/officials of the country of exit shall no longer be authorized to carry out actions related to crossing the border. However, if after the initiation of the customs control and border check procedure at the entry there are doubts regarding criminal acts, or if it is established that the person who should be deprived of liberty is in the JBCA, the officials of the country of exit are authorized to repeat the border check procedures, after notifying the civil servants of the country of entry in advance.

3. With mutual agreement, in cases of unforeseen and extraordinary circumstances, when there is a risk to public safety, the Signatory parties may agree to abandon the principle of one stop - one control and undertake regular checks.
4. Persons who are denied entry by officials/employees of the country of entry cannot be prohibited from returning to the country of origin/exit.
5. Goods whose import has been prohibited by the officials of the country of entry shall be allowed to return to the country of exit.
6. Revenues collected from neighboring civil servants in the form of official fees, for the purposes of border crossing procedures on the territory of the state, are returned to their own state and are not subject to export regulations. Money and securities seized by officials of each Signatory party during customs control, as well as seized goods, shall be treated in accordance with the national legislation of each Signatory party and are not subject to export rules.
7. During the implementation of the measures referred to in paragraphs 4-6, the Signatory parties shall inform and assist each other.

Article 6

Identification documents, uniforms and weapons

1. An employee in a neighboring country, during the working hours at the JBCA, shall carry an official identification, which gives the employee the right to enter the JBCA, to work and to return to the neighboring country. However, this does not prevent the police officers of the host country from refusing the entry to the JBCA to certain officers of the neighboring country. If a civil servant of a neighboring country is refused entry to the host country, the competent authorities shall notify the competent authorities of the neighboring country without delay about the refusal of entry.
2. Employed officials of the Signatory parties shall wear the official uniform while they are present at the JBCA. In exceptional cases and with the consent of the competent authorities, officers may wear civilian clothing, with police/customs insignia visible on the front and back of the clothing, or carry a visible official identification.
3. The Signatory parties shall notify each other of the changes that may occur in accordance with the previous paragraph 2.
4. Officials of the neighboring country shall carry only short official weapons, if they are authorized to do so by national legislation. In addition, police officers, while on duty at the JBCA, may carry handcuffs, rubber batons and tear gas spray.

Article 7

Use of force

1. The force, including firearms, may be used only in cases of necessary self-defense and extreme necessity, based on national legislation.
2. The use of force shall be in accordance with the danger and shall not exceed the limits necessary in the specific situation.
3. Officials of the neighboring country shall have the right to use physical force in order to isolate persons who disturb the order in the JBCA.

4. Authorized officials of the host country shall be notified of the measures from the paragraph 3 of this Article, without delay, and in cases where it is necessary, they shall provide support.

Article 8

Employee protection

1. Employees of the Signatory parties shall enjoy the same level of protection when performing their duties at the JBCA.
2. Claims for compensation for damage caused by employees in the host country, in terms of law enforcement at the JBCA, shall be the jurisdiction of the courts of the neighboring country. These requirements are evaluated based on the laws of the neighboring country.
3. In the event of a disciplinary violation, employees are subject to disciplinary proceedings in accordance with the law of the Signatory parties.

Article 9

Liabilities and claims

If an official of a neighboring country loses his life or is injured in the host country, during the performance of his official duties, or if he suffers a damage caused by the things/objects he is carrying, the related claims shall be compensated in accordance with the law of the neighboring country.

Article 10

Official premises

1. The host country, during the construction of the JBCP facility, shall assume the obligation to provide the premises necessary for the functioning of the officials of the neighboring country, for the performance of official duties.
2. The official premises used by the Signatory parties for border and customs control shall be marked with official marks and state symbols in accordance with the national legislation of the signatory parties.

Article 11

Maintenance of official premises

The costs of maintaining the joint official premises of the JBCP will be approved by the JEC and will be equally divided between the Signatory parties.

Article 12

Telecommunications and other equipment

1. The host country undertakes to approve the installation of the telecommunication infrastructure necessary for the provision of the necessary telecommunication and information services.

2. The host country undertakes to facilitate the installation, implementation, commissioning and maintenance of telecommunication and information systems, equipment and devices, including video surveillance and other electronic equipment required only for customs and border control.
3. The operation of telecommunication and information systems and the use of frequencies shall be in accordance with the regulations of the Signatory parties.
4. Competent authorities of the signatory parties at the JBCA will use the frequency, in accordance with the national legislation of the Signatory parties.
5. The Signatory parties are obliged to provide a special space for the storage of telecommunication and information systems as needed.

Article 13

Equipment and facilities for official use

1. Objects and equipment for official use at the JBCA, by the officials of the neighboring country, will be used and transported without customs or other restrictions or taxes. The same applies to official and private vehicles used by officials in the performance of their duties.
2. The official equipment of the Signatory parties, necessary for the performance of tasks related to the border control at the JBCA, may be installed and used by their officials.
3. Official dogs of both Signatory parties shall be considered official equipment and shall be used in accordance with paragraph 2 of this article.
4. For any type of change that may occur in connection with paragraphs 1 and 2, the Signatory parties will be notified in a timely manner, through their officials at the JBCA.
5. In addition to exemption from payment of obligations, the host country shall allow the installation, relocation, maintenance and use of telecommunications equipment, which is used exclusively for work in official premises designated for border control for the employees of the neighboring party. The connection of these devices with the corresponding devices of the neighboring party shall be enables as well. The use of such devices shall be considered internal traffic of the Signatory party.
6. Letters, official correspondence, documents and other means containing the data used by the employees of the Signatory parties, during the performance of their duties at the JBCA, as well as official mail and official equipment shall not be checked or confiscated by officials of the other party.

Article 14

Joint expert commission

1. In order to monitor the implementation of the provisions of this Agreement, the parties will establish a Joint Expert Commission (hereinafter JEC). The tasks and tasks of JEC are governed by the Rules of Procedure. The rules of procedure will be adopted at the first meeting of the JEC, which will be held within 60 days from the day of the start of the implementation of this Agreement. The parties will be informed about the appointment of their JEC presidents through diplomatic channels, through the exchange of notes about their expert commission, and the presidents of the commissions will be informed about the composition of the members of the joint commission and their representatives.
2. JEC will consist of 5 (five) permanent representatives of the Signatory parties.

3. JEC shall meet regularly every six months. JEC can meet at any time, in the event of a request from any of the Signatory parties.

4. For the purposes of this Agreement, JEC has the obligation to coordinate the work of the competent services for the arrangement of spatial, technical and other issues, in connection with the joint border crossing point, as follows:

- monitors and analyzes the frequency of traffic flows and proposes measures and activities for faster movement of people and goods;
- monitors and analyzes the work of competent border services and proposes measures to improve the work of joint controls;
- performs other tasks directly related to joint controls.

Article 15

Executive acts and annexes

1. In accordance with this Agreement and taking into account the recommendations of JEC, the Signatory parties agree to sign the necessary protocols for the implementation of this Agreement between the relevant institutions.

2. The protocols shall define the scope related to the work of the JBCP, as well as the place and manner in which joint controls will be carried out.

Article 16

Disputes

1. Any disputes related to the interpretation or application of this Agreement shall be resolved by JEC/competent authorities of the Signatory parties.

2. In the event that, within three months, the JEC cannot find a solution acceptable to the Signatory parties, the disputes will be resolved by mutual discussions through diplomatic channels.

Article 17

Provisions on suspension

For reasons of national security or protection of public interest, each of the Signatory parties may temporarily suspend the implementation of the Agreement or any of its provisions, depending on the circumstances that require such a decision in their territory. The other Signatory party shall be notified immediately, in writing.

Article 18

Final provisions

1. This Agreement shall enter into force on the day of receipt of the last written notification by which the Signatory parties inform each other, through diplomatic channels, that the internal legal procedures have been completed.

2. This Agreement is signed for an indefinite period. Each Signatory party may suspend the application of the Agreement at any time, by written notification, through diplomatic channels. In such case, the Agreement shall cease to be valid six months after the receipt of notification from the other party.

3. This Agreement may be amended with the written consent of the Signatory parties. Amendments to this Agreement shall enter into force in accordance with paragraph 1 of this Article.

4. Signed in Podgorica, on 27. February 2023, in two original copies, in the Montenegrin, Albanian and English languages, all texts being equally authentic.

In case of divergence in the interpretation of this Agreement the English text shall prevail.

For the Government of Montenegro

**For the Council of Ministers of
the Republic of Albania**

Dritan Abazović PhD, sign.

Edi Rama, sign.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori“.

Broj: _____

Podgorica, _____ 2023. godine

Vlada Crne Gore

**Predsjednik,
dr Dritan Abazović**